

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming

Art. 3.1, tweede en vierde lid, Wnb

Art. 3.5, tweede en vierde lid, Wnb

Onderhoud woningen in gemeente Heerlen

Zaaknummer: **2019-203069**

Kenmerk: 2019/62011

Datum besluit: 15 augustus 2019

Verzonden: 15 augustus 2019

1 Besluit

Gedeputeerde Staten hebben op 2 april 2019 een aanvraag om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in de artikelen 3.1 en 3.5 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van XXXX voor onderhoudswerkzaamheden aan meerdere wooncomplexen in de gemeente Heerlen.

Het betreft de locaties:

Marktstraat 17 t/m 259 (oneven nummers) te Hoensbroek;
Laurierstraat 489 t/m 599 (oneven nummers) te Heerlen;
Amstenraderweg 83 t/m 89 (oneven nummers) te Hoensbroek;
Emmaplein 3 t/m 34 (even en oneven nummers) te Hoensbroek;
Emmastraat 2 t/m 36 (even nummers) te Hoensbroek;
Emmastraat 5 t/m 31 (oneven nummers) te Hoensbroek;
Emmastraat 46 t/m 84 (even nummers) te Hoensbroek;
Pannenberg 97 t/m 179 (oneven nummers) te Hoensbroek.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2019-203069.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van de onderhoudswerkzaamheden aan meerdere wooncomplexen in de gemeente Heerlen.
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende handelingen:
 - het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*) te vernielen of te beschadigen, of hun nesten weg te nemen, artikel 3.1, tweede lid, Wnb;
 - het is verboden de huismus (*Passer domesticus*) of de gierzwaluw (*Apus apus*) opzettelijk te storen, artikel 3.1, vierde lid, Wnb;
 - het is verboden de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te verstoren, artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
 - Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) te beschadigen of te vernielen, artikel 3.5, vierde lid, Wnb.
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode datum van dit besluit t/m 1 juni 2022;
5. dat de voorschriften betreffende mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing;
6. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 2 april 2019 deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving, team Vergunningen

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- XXXX, Postbus 1112, 6201 BC te Maastricht

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- XXXX, Postbus 576, 6180 AB te Elsloo
- Gemeente Heerlen, Postbus 1, 6400 AA te Heerlen

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor de onderhoudswerkzaamheden aan meerdere wooncomplexen in de gemeente Heerlen, zoals weergegeven in figuur 1 in § 4.2, aan de volgende adressen:
 - Marktstraat 17 t/m 259 (oneven nummers) te Hoensbroek;
 - Laurierstraat 489 t/m 599 (oneven nummers) te Heerlen;
 - Amstenraderweg 83 t/m 89 (oneven nummers) te Hoensbroek;
 - Emmaplein 3 t/m 34 (even en oneven nummers) te Hoensbroek;
 - Emmastraat 2 t/m 36 (even nummers) te Hoensbroek;
 - Emmastraat 5 t/m 31 (oneven nummers) te Hoensbroek;
 - Emmastraat 46 t/m 84 (even nummers) te Hoensbroek;
 - Pannenberg 97 t/m 179 (oneven nummers) te Hoensbroek.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen voor die tijd digitaal bij ons te melden. Het meldingsformulier Wet natuurbescherming¹ vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (klik op Wet natuurbescherming, beschermde soorten, ontheffing).

Specifiek

7. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Mitigatieplan soorten Meerdere complexen te Hoensbroek en Heerlen', projectnummer 724180075 van 29 maart 2019.
8. De maatregelen, zoals opgenomen in het mitigatieplan, en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.

¹ Alleen als u niet digitaal kunt melden, stuurt u de melding per post naar: Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

9. Een monitoringsplan wordt vooraf ter goedkeuring bij ons ingediend via de Berichtenbox voor bedrijven of per post verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.
10. De monitoring wordt uitgevoerd volgens voornoemd monitoringsplan tot vijf jaar na de realisatie van de tijdelijke- en permanente maatregelen.
11. De monitoringsresultaten worden jaarlijks vóór 1 september gerapporteerd aan het bevoegd gezag via de Berichtenbox voor bedrijven of per post verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.

Overige

12. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
 - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
 - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
 - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
 - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
 - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
13. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 2 april 2019 heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*) te vernielen of te beschadigen, of hun nesten weg te nemen, artikel 3.1, tweede lid, Wnb;
- het is verboden de huismus (*Passer domesticus*) of de gierzwaluw (*Apus apus*) opzettelijk te storen, artikel 3.1, vierde lid, Wnb;
- het is verboden de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te verstoren, artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) te beschadigen of te vernielen, artikel 3.5, vierde lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing en module soortenbescherming van 1 april 2019;
- 'Mitigatieplan soorten Meerdere complexen te Hoensbroek en Heerlen', projectnummer 724180075 van 29 maart 2019;
- Machtiging adviseur door aanvrager van 5 december 2018.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Wij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de beslistermijn van 13 weken te verlengen met 7 weken overeenkomstig artikel 5.1, tweede lid van de Wnb.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (huismus en gierzwaluw) en Habitatrichtlijnsoorten (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis).

4.1 Vogelrichtlijnsoorten § 3.1 en Habitatrichtlijnsoorten § 3.2

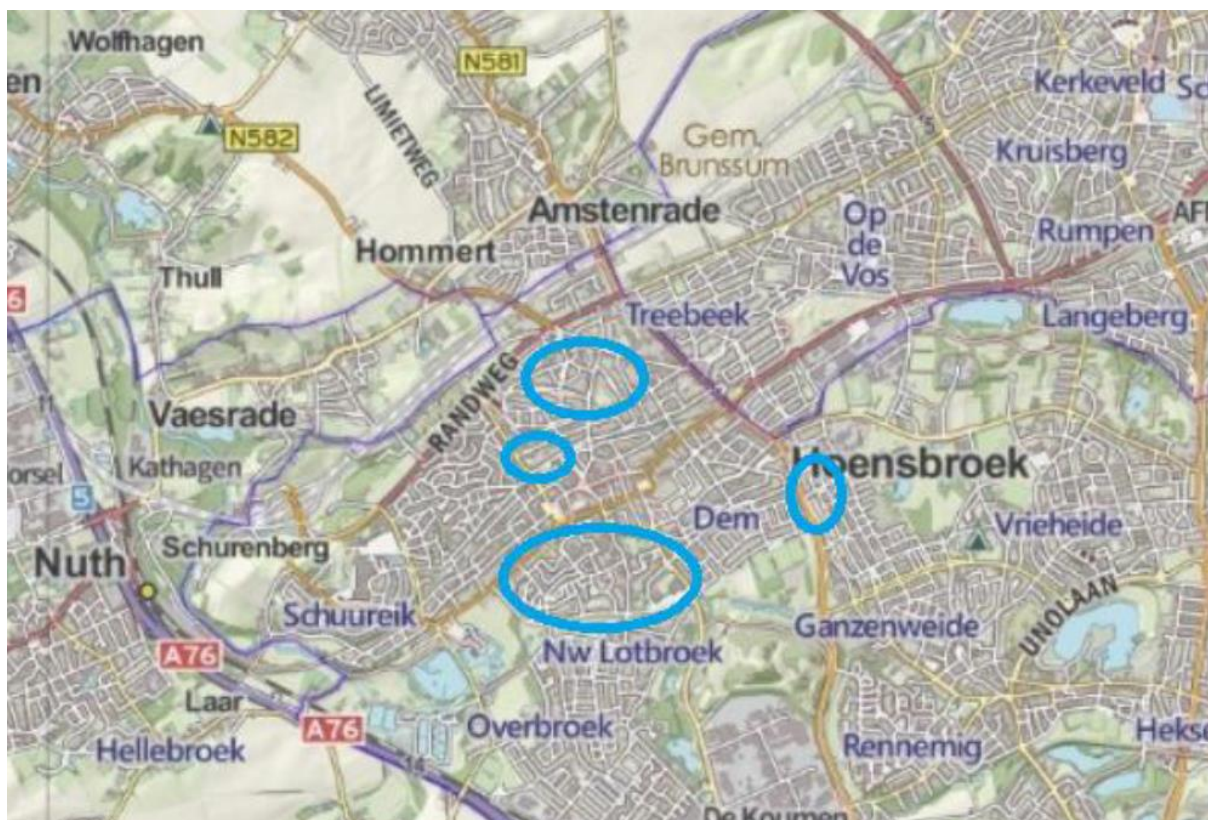
Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, vierde lid, Wnb respectievelijk 3.8, vijfde lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende vogelrichtlijnsoort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken habitatrichtlijnsoort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

Aanvrager is voornemens in 2019 en 2020 gefaseerd groot onderhoud te verrichten aan meerdere wooncomplexen in Hoensbroek en Heerlen. Daarbij vindt onder meer de volgende werkzaamheden plaats: asbestsanering van de daken, vervanging van de dakgoten, reiniging van de gevels en herinrichting van de voortuinen. Hierbij worden vier zomerverblijven en acht paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, één zomerverblijfplaats van de laatvlieger, één zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis, zeven nestplaatsen van de huismus en één nestplaats van de gierzwaluw vernield. Het leefgebied blijft overigens gelijk: vliegroutes of foerageergebied worden niet aangetast en er worden geen bomen gekapt.

Figuur 1: Ligging te renoveren wooncomplexen (blauw omcirkeld)

4.2.1 Huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis

4.2.2 Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden omdat het onderhoudswerkzaamheden aan bestaande wooncomplexen betreft. De staat van deze woningen is dermate slecht dat niet renoveren geen optie is. Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periodes van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Door het gebruik van exclusion flaps en het controleren op aanwezigheid van dieren voordat de werkzaamheden beginnen wordt doden en verwonden voorkomen. Er wordt binnen 200 meter een meervoud aan alternatieve verblijfplaatsen aangeboden: 48 gewone dwergvleermuiskasten, maatwerk voor de laatvlieger, vier grootoorvleermuiskasten, veertien huismuskasten en vier gierzwaluwkasten. Er wordt daarbij rekening gehouden met een gewenningsperiode van zes maanden. In de gebouwen waar de werkzaamheden worden uitgevoerd worden daarna dezelfde aantallen permanente voorzieningen geplaatst. Dit alles vindt plaats onder begeleiding van een deskundige. Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de handeling, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.2.3 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van de volgende belangen:

- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De woningen zijn in hun huidige staat niet toekomstbestendig en hebben een onzuinig energielabel. Ze voldoen niet aan de kwaliteitseisen uit het Bouwbesluit 2012. Indien niet wordt gerenoveerd zal in toenemende mate sprake zijn van leegstand, verloedering, onveiligheid (brandstichting) en risico op gezondheidsschade (schimmels, bacteriën en huismijt). Er vindt bovendien asbestsanering plaats.

De bovenstaande belangen wegen in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

4.2.4 Staat van instandhouding

De broedpopulatie van de huismus bedraagt volgens Sovon naar schatting tussen de 500.000 en 1.000.000 broedparen. De populatie is ten opzichte van 1994 aanzienlijk afgenomen en om deze reden is de landelijke instandhouding beoordeeld als ongunstig – ontoereikend. De laatste tien jaar geeft echter een licht herstel te zien en bij de jaarlijkse tuinvogeltelling was de huismus in Limburg in 2019 met 10.563 waarnemingen de meest geziene tuinvogel. De broedpopulatie van gierzwaluw wordt volgens de laatste betrouwbare aantalsgegevens geschat op 30.000 tot 60.000 broedpaartjes in Nederland. De soort komt relatief algemeen voor in dorpen en steden en de huidige situatie voor de populatie is daarmee beoordeeld als gunstig. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort van Nederland die in vrijwel geen enkel bewoond gebied ontbreekt. De staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is gunstig. De laatvlieger is een flexibele soort die zowel in gesloten als op en landschappen, van stadscentra tot op het platteland voorkomt. Deze soort heeft een voorkeur voor spleetvormige holten in spouwmuren, achter gevelbekleding en onder daken. Er zijn voor deze soort geen pasklare oplossingen voorhanden en er zal daarom ingezet moeten worden op het zoveel mogelijk in stand houden van de huidige verblijfplaatsen, aangevuld met het geschikt maken van de overige bebouwing voor de soort. De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. Het aantal gewone grootoorvleermuizen in Nederland wordt geschat op minimaal 5.000 tot 7.500 dieren. Na een afname van de aantallen overwinterende gewone grootoorvleermuizen in de tweede helft van de vorige eeuw is de trend nu weer stabiel.

De gekozen werkwijze, het gekozen tijdpad, het aanbieden van een meervoud aan tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen en het feit dat geen vliegroutes of foerageergebieden aangetast worden maken dat de lokale staat van instandhouding van deze soorten niet wordt aangetast. De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden dan ook niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van huismus en gierzwaluw noch wordt met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de gewone grootoorvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.3 Conclusie

4.3.1 Vogelrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Vogelrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de huismus en gierzwaluw voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.1, Wnb.

4.3.2 Habitatrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de gewone grootoorvleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.3.3 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.